

KIS LAP

FOGOLY MADÁR. (Lásd a 203. lapon.)

A T I T O K.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

TÖBBIEK is mindnyájan elbámul-
tak e fölfedezésre s Emmácska
halálsápadt arcát elrejté ke-
zeibe. Kata asszony pedig azon esodálko-
zott, hogy ennyire bámulnak az ő szavain.
Csak későn vette észre, hogy Teréz néni
kifogott rajta, kivallatta vele a titkot,
melyet eddig nem ismertek. Tovább nem
is kérdezték, mert Teréz néni így szólt
ismét:

— Jól van, Kata asszony, most el-
mehet; majd később tudtára adjuk, mit
teszünk.

Kata asszony kiment s akkor Em-
mácska dobogó szívvvel várta, mi fog vele
történni; nem mert az apára és a nagy-
apára tekinteni, kik valóban nagyon ko-
moly arcot vágtek s talán szigorú valla-
tásra fogták volna a kis leányt; de az okos
Teréz néni, ki már körülbelül gyanította
az egész dolog magyarázatát, legelőször
szólt meg:

— Ime, sikerült tervem, kisütöttem
a titkot. Jőjj ide hozzám, Emma, nézz a
szemembe, így! Nemde, ez volt az a titok,
az a nagy hiba, melynek fölfedezésétől
rettegtél, mely miatt nem akartál többé
nagyapáékhoz menni s itthon is oly félénk
és bizalmatlan voltál mindenki iránt?

Emmácska nem tudott szólni, csak
némán intett igent a fejével. Teréz néni
pedig így szólt tovább:

— Azt tehát már tudjuk, mit követ-
tél el. De hogy ítélhessünk fölötted, tud-
nunk kell azt is: miképen és mi okból

tetted azt. Most tehát mondj el szépen
mindent, őszintén, igazán.

Az bizony nem csekély dolog volt,
amit a néni Emmácskától kívánt; de végre
sok zokogás és akadozás után mégis csak
elmondta, hogy történt az a gonosz ese-
mény.

Tavaly télen Emmácska nagyapáék-
nál volt hosszabb időre. Egy napon nagy-
apáék látogatóba mentek a szomszéd fa-
luba s Emma, ki otthon maradt, unatkozva
járt egyik szobából a másikba s amint a
nagyapa szobájához ért, valami neszt hal-
lott. Benézett, ki van ott? s a Kata asz-
szonyt pillantotta meg, ki az íróasztal mel-
lett nagy csomó papirosban kotorázott.

— Mit csinál, Kata? kérdé Em-
mácska.

— Egy kis rendet csinállok itt e sok
haszontalan papiros közt. Az öreg nagy-
ságos meghagyta, hogy ami fölösleges
lomb van, dobjam tüzre, ne foglaljon hiába
helyet. Ha tetszik, segíthet Emma kisasz-
szony.

Emma unalmában jó mulatságnak
találta, hogy a kályhában égő tüzet papi-
rossal éleszsze, közelebb ment s egy jókora
pecsétes írást, melyet Kata asszony oda
nyújtott neki, bedobott a tűzbe.

Egy percczel később, mikor a tűz
már megemésztette a papirost, Kata asz-
szony fölkiáltott:

— Az Istenért, Emma kisaszony, mit
tett! Miért nem nézte meg jól azt az írást?
Most veszem észre, hogy az egy igen fon-
tos írás volt, a nagyapa végrendelete!

A kis leány halálra ijedt, ámbár tulaj-
donképen azt sem tudta, mi az a végren-
delet. Kata asszony megmagyarázta, hogy

ez olyan irás, melyben az ember meghatározza, hogy halála után vagyonából ki mit kapjon; aztán azt is mondta, hogy aki ilyen végrendeletet ellop vagy megsemmisít, nagy bünt követ el s ezt keményen megbüntetik, a világ csufjává teszik.

— De hát mért adta ide, hogy tűzbe dobjam? kérde Emma rémulten.

— Hát én mondtam, hogy dobja a tűzbe? Én csak odanyujtottam... Emma kisasszony tud olvasni, mért nem nézte meg előbb? Én nem vagyok oka semminek, nem tettem semmit és ha megtudják, megesküdhetem rá, hogy Emma kisasszony dobta a tűzbe. Engemet nem fognak büntetni, hanem a kisasszonyt.

Szegény Emmácska szinte kék és zöld lett szörnyű rémületében; azt nem vonhatta kétségbe, hogy ilyen fontos oklevelet megégetni igen nagy bűn; az is bizonyos, hogy ő maga dobta a tűzbe, — mi fog történni vele, ha fölfedezik a dolgot!

— No, most hamarjában ne féljen Emma kisasszony, szólott ismét Kata asszony. Majd én elrendezem, hogy az öreg ur nem veszi észre az irás hiányát, legalább hosszú időnkig nem. Tudom, hogy nem szokta ezen iratokat bolygatni, azt hiszi, minden úgy van, ahogy ő ideozta. De ne szóljon ám a világért se senkinek a dolgról, akármi történik, ne árulja el a titkot. Nem magamért szólok, mert tudja Emma kisasszony, hogy én semmit sem tettem.

E naptól fogva nem volt többé egy nyugodt percze a szegény kis leánynak. Számtalanszor gondolt arra, hogy fölfedez mindent a mamának; de soha sem

volt elég bizalma, félt a szégyentől és büntetéstől, mellyel Kata rémitette és így egy esztendőnél tovább türt, míg végre a fortélyos Teréz néni napvilágra hozott mindent.

Ez volt az, amit Emmácska elbeszélte, persze nem oly röviden és gyorsan, mint mi elmondtuk, hanem sokszor fuldokolva a rivástól és elakadva szégyenkezésében. De mikor végre mindent elmondott, akkor mindenki belátta rögtön, hogy a ravasz és gonosz Kata asszony fölhasználta a tapasztalatlan kis leányt a bűnös tette s aztán rémitgetéseivel kieszközölte, hogy Emma el ne árulja a titkot.

Emmácska meglepetve látta, hogy most, miután elmondta azt a rettenetes titkot, mégsem tekint reá senki haragosan, sőt a szigoru apa is szeliden mosolyogva magához vonja őt, megöleli és így szól hozzá:

— Kedves gyermekem, most már értek mindent. Mi mindnyájan azt hittük, hogy te gonosz, rosz leány nagy, pedig csak szerencsétlen voltál. Igaz, leginkább magad okoztad, mert ha rögtön bizalommal hozzánk fordultál volna, régen el is felejtettük volna ezt az egész dolgot. De a hibáért, melyet elkövettél és bizmatlankodásokért elég büntetés volt eddigi szenvedésed. Ezentul megint az én kedves, nyájas jó leánykám leszel, ugy-é? És nagyapácska is bizonyosan megbocsát, ha szépen kéred.

Emma zokogva borult a nagyapa nyakába és esdőleg mondá:

— Kedves nagyapácska, oh, ha valamiképen helyre tudnám hozni nagy hibámat...!

— Sebaj, édes kicsikém, szólt a jó nagyapó. Hiszen tulajdonképen nem te követted el, hanem az a ravasz Kata, ki tégedet csak fölhasznált, azt hívén, hogy így őt nem érheti büntetés. Különben most már nincs semmi baj, irok egy másik végrendeletet és minden rendben lesz. Csak az lett volna hiba, ha föl nem fedezzük a dolgot; mert én csakugyan azt hittem, hogy végrendeletem ott van a fiókban.

— De hát mi oka lehetett erre a gonoszságra Kata asszonynak? szólt Teréz néni.

— Én gyanitom. Sokszor iparkodott ő úgy kerülő utakon tudtomra adni, hogy nagyon szeretné, ha a falu tulsó szélén lévő kis házamat neki hagynám hálálom után. De én azt már egy másik hü cselédemnek szántam s azért végrendeletemet is úgy irtam meg. A gonosz asszony kikutatta távollétemben a végrendeletet s hogy azt, amit ő kívánt, ne kaphassa az öreg Mihály se, inkább megsemmisítette a végrendeletet. De szerencsére csalódott, mert ime, minden kiderült s ismét mindent rendbe hozhatunk. Most tehát, kedves kis leányom, vége legyen a szomorúságnak. Most már tudom, mért nem akartál hozzánk jönni, mért féltél tőlem, — ezt mind elfelejtjük s ismét boldogok leszünk, mint azelőtt voltunk.

Emmácska alig tudta elhinni, amit hallott... hiszen ha ő ezt sejtette volna! Mennyi kellemetlenségtől, mennyi szenvedéstől kimélhette meg volna magát! Minden baj csak onnan eredt, hogy nem volt szülei iránt oly őszinte bizalommal, mint minden gyermeknek lennie kell; de most aztán okult a maga kárán s mialatt majd

szüleit, majd nagyapácskát ölelgette, majd ismét Teréz nénihez sietett, ki az egészet oly szépen rendbe hozta, — erősen föl-tette magában, hogy ezentul, akármi baja legyen, titkot nem csinál belőle, hanem mindenekelőtt szüleivel közli.

Ez órától fogva mintha kicserélték volna Emmácskát. Vidám, kedves, csevegő lett, mint volt régen s még el sem mult az est, már ismét ő volt mindenkinek a kedvence. A jó szülők boldogok voltak e nagy változás miatt s a hányan csak jelen voltak, örvendezve tölték az estét. Annácska és mamája, kik egy kissé félrevonulva nézték a történeteket, szintén őszintén örvendettek, hogy a nemes szívü, jó Emma ekként teljesen visszanyerte szülei szeretetét, mindnyájan pedig legfőképp Teréz néninek mondtak köszönetet.

— Neked köszönhetjük a legszebb karácsonyi ajándékot, kedves Teréz, szólt Emma mamája. Te adtad nekünk vissza gyermekünket, gyermekünknek pedig szive tisztaságát.

Másnap Annácska mamája indulni készült vissza haza, és ez nagyon elbusította Emmácskát. Ily hamar megválni kedves jó barátjától, kivel együtt szomorkodtak oly sokáig és most együtt örven-dezhetnének!

Teréz néni azonban nem csak a két kis leány őszinte szeretetét tudta, hanem azt is, hogy Annácska mamája milyen szegényes viszonyok közt tengődik. Rögtön kifőzött egy jó tervet és aztán sokáig sutogott a nagyapóval. Mikor pedig Annácskák igazán indulni akartak, a nagyapó előállott és így szólt:

(Folytatása a 198. lapon.)

PIHENŐ HORDÁROK. (Lásd a 198. lapon.)

(Folytatás a 196. laphoz.)

— Mondok valamit. Hátha együtt maradhatnánk mindnyájan, akik annyira szeretjük egymást? Azt a háladatlan Kata asszonyt én többé be nem fogadhatom házamba . . . de szükségem van egy derék házfelügyelőre, ki nálam mindent rendben tartson. Én már nagyon öreg vagyok. Azt gondoltam tehát, hogy Annácska mamája hagyja el azt a nagy várost és jőjjön hozzánk Várfalvára, reá bízom egész házam vezetését. Akkor Annácska is ott lehet s talán Emmácska is át fog ezentul látogatni hozzánk . . . ugy-é, kis gonosz?

— Oh kedves jó nagyapácska! Hiszen ez nagyszerű lesz! Ez pompás lesz! szolt Emma s majd megfojtotta öleléseivel a nagyapát.

Mindnyájan jónak találták a tervet és minden ugy is történt. Mivel pedig a

nagyapó igen szerette a két kis leányt, nem vitték őket többé a városba, hanem nevelőnőt hozattak s Emma és Anna azután nagyapáéknál és Emma szülei-nél fölváltva időztek és tanultak szorgalmasan.

Azóta nem is zavarta semmi a derék gyermekek és jó szüleik boldogságát; és ha Emma és Anna megemlékeznek a multakról, ez csak arra serkenti őket, hogy még bensőbb szeretettel és bizalommal viseltessenek szüleik iránt.

PIHENŐ HORDÁROK.

(Képpel a 197. lapon.)

KORA reggel talpon van már
S késő estig fut a hordár.

Csomagot visz, gyermeket hord,
Izzad, fárad, nyeli a port.

Ebéd után kis időre,
Ledől szegény pihenőre.
S kérdi társát: »no pajtásom,
Mi hír van a nagyvilágon?»

S a pajtása, szivarozva,
Belenéz az ujság-lapba,
Eolvassa a hireket:
»Török veri a szerbeket.«

A míg olvas: a pajtását
Elhunyja a nagy buzgóság
S álmában törökök szerbek
Szörnyen összekeverednek.

Eltartana esthajnalig,
Hogy ez olvas, az meg alszik.
De ott egy ur ablakot tár
S lekiáltja: »Ide hordár!«

Felpattan az alvó gyorsan,
Utána a másik nyomban,
Az egyik szalad Budára,
A másik Ujpestet járja.

AZ ALMÁS KOSÁR.

— Beszélyke. —

Kormos ur nevelő intézete egyik nagyobb vidéki városban igen jó hírnek örvendett; az egész környékről ide küldték a jobb módu szülők gyermekeiket, ha nem volt a városban rokonuk vagy jó ismerősük, akihez az iskolaidőre a fiukat elhelyezhették volna, hogy a nyilvános iskolákba járjanak. Kormos ur intézete szép emeletes házban volt, melynek háta mögött gondosan mivelt kert terült el, hol a fiuk naponként sétáltak a nevelők felügyelete alatt.

Az utczára nyíló ablakok egyikében két fiu könyökölt egy délután a lezcke órák végeztével. Az egyik izmos, csontos fiu volt s arca nem épen kellemes benyomást tett; féltek is tőle a pajtások mindnyáján, mert amit Zsiga akart, annak meg kellett történni s aki vele szembeszállani mert, keservesen megbánta. De nem is ellenkezett tulajdonképen soha senki, mert Zsiga csinyei többnyire tetszettek a többieknek. A másik fiu, ki ott állt Zsiga mellett, kisebb és szelidebb arczu volt, szerette is mindenki, mert Jenő a legjobb szívü fiuk közé tartozott. Zsiga is Jenőt szerette legjobban, csak hogy ennek talán más oka volt, az, hogy Jenő sokszor kapott hazulról jó esemegeket, gyümölcsöt, süteményt s nagylelküen megosztotta mindig pajtásaival. Zsiga pedig mindig a legnagyobb részt vette ki az osztózásnál s többször mondá:

-- Tudod, Jenő, majd ha nekem küldenek hazulról valamit, akkor majd én is neked adok legtöbbet.

Könnyü volt Zsigának ilyen ígéretet tenni, mert jól tudta, hogy soha sem kap semmit; atyja igen szigoru ember volt s épen mert jól ismerte a fiut, jobbnak tartotta, hogy ne küldjön neki semmi fölösleges nyaláncságot.

Most is ilyenféléről folyhatott köztük a beszélgetés, mert Zsiga így szólt:

— Reményilem, most már nem sokára megérkezik az a jó alma, melyet anynyiszor emlegettél. Most már megérett az alma, le is szedték, ideje volna, hogy küldjék.

— Azt hiszem, ma vagy holnap meg is érkezik. Klárrika hugom szentül megígérte, hogy nem feledkezik meg rólam születésem napjára.

— Derék leány lesz, ha megtartja, szavát. Már hiába. én minden gyümölcs között az almát szeretem legjobban. Itt a kertben is van egy almafa... tömérdek van rajta. Láttad?

— Láttam, felelt Jenő nyugodtan.

— No's, mit gondolsz? Ha a te almáid meg nem érkeznek...?

— Hát akkor? Csak nem gondolsz arra, hogy a kertben a fáról lopjunk almát?

— No no, csak lassan... ha épen arra gondolnék is, csak jót gondolnék.

— Nem, Zsiga, azt nem szabad tennünk; aztán nem is jó fajta, alma az...

— Dehogy nem! Én már kóstoltam és mondhatom, nagyon jó.

— Akár jó, akár nem, de nekem nem kell, szólt Jenő erélyesen.

— Mert együgyü vagy, felelt Zsiga megvetően. — De épen ott, jön a portás:

nézd, ide jön a házba; talán számodra is hoz levelet.

Gyorsan mentek le mindketten a földszint levő irodába, hól az intézet igazgatója szokott dolgozni. Ő vette át a leveleket is és aztán kiosztotta a fiuk közt. Most is több fiu volt már ott és olvasta a szülőktől, rokonoktól kapott levelet. Midőn Zsiga és Jenő belépett, az igazgató egy levelet mutatva mondá:

— Jenő, itt van egy levél számodra is, de nem a mamád kezé irása. Ki írhatta?

— Bizonyosan hugom, Kláríka. Régen várom levelét.

Fölbontotta a levelet és élénk érdekléssel olvasta a sokféle ujságot, melyet kedves kis testvére írt neki. Zsiga ott állt mellette és feszülten leste, mikor szólal meg már Jenő; mert Zsiga meg volt győződve, hogy a levélben arról van szó, mikor érkezik meg az alma és egyéb esemege. Jenő azonban sokkal önzetlenebb fiu volt, hogysen mindig csak efféléken járt volna az esze s miután a hosszú levelet el-

olvasta, elégedett arczezal hajtotta össze és zsebébe tette.

— No's, van-e valami jó ujság, kérdé Zsiga.

— Van bizony, nagyon sok!

— No hát beszélj gyorsan!

— Oh, mondhatok eleget, de tégedet talán nem igen fog érdekelni... hát a kis Mariska meggyógyult kinos köhögéséből... aztán a kis poney-lovacskánk

számára apa szép új szerszámot vett... azután Gábor bácsi nálunk volt látogatásban három napig s igen jól mulattak...

— Eh, mit törődöm én a te Gábor bácsiddal! De azt mondtad, hogy van jó ujság...

— Persze! ez mind nagyon kellemes.

— Igen de hát az alma? Arról nem ír semmit?

— Igaz biz'a! Az almáról egy szó sines a levélben. — Bizonyosan sok dolga volt, megfélekedezett róla.

— Derék dolog, mondhatom! szólt Zsiga gúnyosan. Gyönyörű testvér, aki megfélekedzik ígérteéről, még pedig éppen mikor születésed napja van!

— Majd eszébe fog jutni, hidd el, szólt Jenő kissé zavartan. Kláríka igen jó leány, nem feledkezik meg szaváról, most pedig legkevésbé, mert tudod, a szümidők alatt én is adtam neki valamit... egy szép kis csónakot faragtam s ezzel játszadoztam a kertünkben levő tavon. Kláríkanak nagyon megtetszett a csónak, elkérte tőlem s azt mondta, hogy majd ha megint

DELELŐ CSORDA AZ ERDŐBEN. (Lásd a 207. lapon.)

iskolában leszek, küld érte egy nagy kosár almát.

— Meghiszem, hogy ígérte; de ígéretét nem váltja be, felelt Zsiga gunyos nevetéssel és távozott.

Jenő roppantul röstelte a dolgot, mert szokott nyíltszívűségével már régebben megígérte több pajtásának, hogy meg fogja őket vendégelni almával és süteménnyel. Zsiga pedig most tudokra adta a többieknek is, hogy a vendégségből semmi sem lesz.

Este már vacsora után az egyik szobában épen együtt voltak azok, kik Jenő ígéretére számítottak s ugyancsek bosszantották Jenőt, ki szintén köztük volt. Egyszer így szólt Zsiga:

— Fiuk, a sok szónak csak egy a vége, az, hogy nincs alma, nekünk pedig alma kell. Nincs tehát más segítség, mint hogy a kertben levő fáról szerzünk almát; nem szívesen tesszük, de kénytelenek vagyunk vele.

— Ugy van, jegyzé meg Béla, egy szintén minden csinyre kész fiú; ha almát akarunk, máshol nem szerezhethünk.

A többiek eleinte meghökkentek e terv hallatára, mert tudták, hogy ha nincs alma, még nem következik, hogy a kertből kell csenni. Egyik-másik el is mondta, hogy talán mégis jobb lesz lefeküdni s abbahagyni az egészet; de Zsiga fenyegető hangon kezdett beszélni, majd ismét biztatta a pajtásokat, hogy ő magára veszi a felelősséget, ha kisülne a csiny, nem kell félni semmitől Béla, ki büszke volt arra, hogy ő is tud olyan vakmerő lenni, mint Zsiga, szintén bátorítólal szólt:

— Ugyan mitől is félnénk? Hiszen közülünk bizony senki sem fogja elárulni a dolgot, a házban pedig már mindenki alszik. Nem is ez a baj, hanem az, hogy bajos lesz ám a kertbe bejutni. A kertajtó ilyenkor már be van csukva, a földszinti szobák ablakán rostélyzat van, — hogy jutunk a kertbe.

— Az nem baj, szólt Zsiga. Ez a mi ablakunk is a kertre nyílik.

— Igen ám, de az első emeleten vagyunk!

— Azon könnyen segítünk. Két lepedőt összekötünk s valaki közülünk lebozsátkozik, teleszedi ezt a nagy kendőt almával, aztán szépen fölhuzzuk ide vissza.

Ez tetszett mindnyájuknak és most csak az volt a kérdés, ki legyen az a »valaki«, aki lemegy almáért.

— Én azt hiszem, szólt Zsiga, leginkább kötelessége Jenőnek erre vállalkozni. Ő ígérte, hogy almát szerez nekünk; tehát szerezzen.

Jenő kissé savanyu arcot vágott e szavak hallatára s kissé szabadkozott is; de a többiek nem engedtek s Béla így biztatta:

— Mitől félsz? Hiszen ha valami gyanus zaj hallatszik, rögtön ide szaladsz az ablakhoz és egy pillanat alatt fölhuzzunk. A fa egészen közel van.

Ezt is helyesnek találták mindnyájan s végre Jenő is ráállott. Az ágyakról leszedték a lepedőket összekötötték s egy pár percczel később Jenő már lent volt a kertben, aztán fent az almafán. Meglehetősen sötét volt, csak tapogatózva szedte le az almákat s mikor már jó eszmót szedett, bekötötte a magával hozott

kendőbe. Beletelt néhány percz, míg ezzel elkészült s az ablakból Zsiga suttogva kérde:

— No's, szedtél-e már eleget?

— Igen, vagy husz darabot.

— Ez most elég lesz. Jőjj vissza.

Jenő a kendőbe kötött almát ledobta a fa alá, hogy ne akadályozza a lemene-
telben. Aztán indult lefelé. — de épen
amint megmozdult, a kertajtó zárja csi-
korgott, az ajtó megnyílt és gyors léptek
zaja hallatszott. Jenő majd leesett a fá-
ról ijedtében, de aztán összeszedte erejét
s meggondolta, hogy ha gyorsan leboesát-
kozik és az ablakhoz siet, pajtásai talán

még idejekorán fölhúzzák a szobába, nem
fogja senki megtudni, ki volt az almafán.

Odanézett az ablak felé, — de ekkor
ijedt meg csak igazán. Szobájukban nem
látszott többé gyertyafény, az ablakból
eltűntek az összekötözött lepedők, melyek
segélyével visszamászhatott volna. A fiuk
ott fent bizonyosan szintén meghallották
a zajt, gyorsan kioltották a gyertyát, vis-
szavonultak és cserben hagyták pajtá-
sukat.

Mire Jenő magához tért ijedtéből,
már a fa alatt állt egy magas termetű
ember. Megismerte, hogy ez az öreg János,
a házfelügyelő. (Vége következik.)

FOGOLY MADÁR.

(Képpel a czimlapon.)

KALITOMBAN tengelicz-madárka.
Nines szegénynek apja, anyja. Árva.

A kalitka ajtaja bezárva —

De a szivem ki van elé tárva.

Tengeliczem, csicseregj vidámon.

Maholnap hideg szél fuj a tájon,

Szedett földön, havon magot nem lelsz,

Talán bizony még ki sem telelhetsz.

Mert tudatlan és nem ismer kótát ;

A sipomon fujok neki nótát.

Sipom, sipom, fujjad neki szépen,

Vigasztaljad szegényt keservében.

Ni, felel már : »eseve eseve, csip csip !« —

Tetszik neki ahogy szól a kis sip.

Félre hajtja kis fejét, figyelmez —

Mintha mondná : »ez a nótám ; ez, ez !«

FAZEKAS MÜHELY.

(Képpel a 204. lapon.)

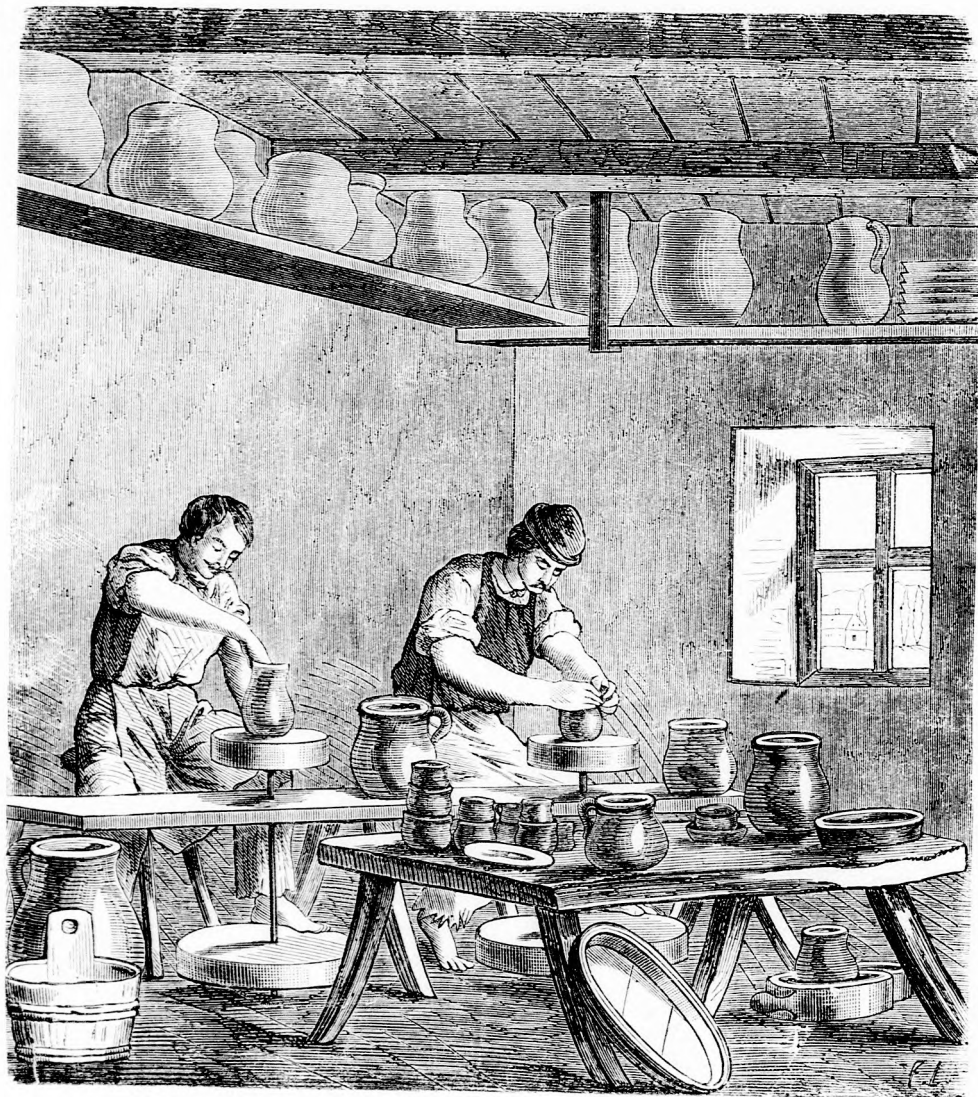
Kedves Forgó bácsi !

Kis olvasó társaim közül sokan leírták
már a nevezetességeket, melyek az ő
vidékükön láthatók és én is kedvet kap-
tam, hogy leírjam a mi vidékünk egyik
nevezetességét. De szépen kérem, ne ne-
vesen ám rajta, mert ha nem is valami
nagyszerű, de mamácskám azt mondta,
hogy mégis híres az egész országban. Ez
pedig nem egyéb, mint a fazék-készítés.
Azt mondta édes mamám, hogy a rima-
szombati fazekasok cserép-edényei messze
földön híresek.

Séta közben gyakran láttam már az-
előtt a folyó partján álló kemenczéket, me-
lyekben a puha agyagból szépen alakba
gyurt edényt égetik. A minap végre ma-
mácskával bementünk egy műhelybe is,
hogy megnézzük, miként készül az edény.
A műhely nagyon egyszerű; egy hosszukás
pad van benne s e pad előtt ülnek a mun-
kások. A padon keresztül egy vékony rud
van tűzve minden munkás előtt, a rudacska

tetejére pedig lapos, gömbölyü tányérforma van odaerősítve, mely gyorsan forog, mert lent, a földhöz közel, egy másik gömbölyü deszka segítségével a munkás gyorsan forgatja, még pedig lábával.

A munkás mellett dézsában áll a nedves agyag. Ebből fölkap egy csómot és a gyorsan forgó korongra tartja, ezalatt pedig kezével folyton igazgatja, nyom-
(Folytatása a 206. lapon.)

FAZERAS MŰHELY.

ll a ned-
not és a
ezalatt
nyom-

GYŰMÖLCS-SZŰRET. (Lásd a 203. lapon.)

(Folytatása a 204. laphoz.)

kodja, — és alig néhány percz mulva az agyagesomóbul csupor, tányér vagy tál lett, melyet aztán a kemenczébe visznek, hol a puha agyag a tűzben keményé sül.

Mint édes mamám mondta, nem minden agyagból lehet jó cserepet égetni s hazánkban Rimaszombat környékén van talán a legjobb agyag, azért a rimaszombati fazekasok leghíresebbek is. Edényeiket elhordják távol vidékekre is. Régi időben még híresebbek voltak, mert akkor még nem készült annyi vas edény mint most.

A vas edény persze drágább, de nem törik el, míg a cserép korsó bizony, ha még olyan híres is, addig-addig jár a kuthoz, míg eltörik, úgy szól már a közmondás is.

Kedves Forgó bácsit melegen üdvözölve maradok

hű kis olvasója

Zarándi Béla.

PERZSIA LAKOSAI.

(Képpel a 208. lapon.)

A PERZSÁKRÓL sokszor olvasunk és hallunk mindenfélét, akár a Szentírást, akár a történelmet vesszük elő, mert a perzsa nép már a legrégebb korban szerepelt. A hajdani perzsák, kik Babilont elfoglalták és a Nabukodonozor által oda fogságba vitt zsidó népet aztán szabadon bocsátották, igen hatalmasok valának és mostani utódaiktól nagyon különböztek.

Perzsia, (keressétek meg a térképen) Ázsiában fekszik s nem valami szép és termékeny ország; nagy homok sivatagok terülnek ott el, melyeken ugyancsak keserves ám keresztül utazni, mert a vasutat ott még nem ismerik s csak lóháton és tevén járnak. A lakosok a mahomedán hitet vallják, úgy mint a mi szomszédaink, a törökök; ők magukat nagyon mi-

velt, hatalmas népnek tartják, hanem bizony mégis nagyon tudatlanok és szegények, kikkel mi nem cserélnénk.

Ruházatukban nagyon szeretik a csillogót s habár többnyire rongyos az öltöztetik, tele aggatják mindenféle tarkabarka ékítményekkel. A nőknek az utcán egészen el kell takarni arcukat, úgy hogy alig látnak; csak otthon a szobában szabad a fátolt levenniök. A férfiak vagy kendőkből összefont turbánt, vagy magas báránybőr-süveget viselnek fejükön, ruhájuk pedig roppant bő kabátformából áll. Az a forgós, tollas süvegű férfi előkelő ur, jobbra pedig a turbános fejűek olyan félvad törzsek főnökei, melyek leginkább a pusztákon barangolva töltik életüket és csak akkor engedelmeskednek a fejedelmeknek, ha épen kedvük tartja.

Van néhány nagy városuk is, a fővárosuk pedig Teherán, hol az uralkodó lakik, kit Sah-nak czimeznek. Hajdan voltak híres tudósaik és költők is, sokféle mesterséghez is jól értettek, de most mindent elhanyagolnak. De a szövésben még most is nagy mesterek és a perzsa szőnyegek és kendők híresek még nálunk Európában is.

GYÜMÖLCS-SZÜRET.

(Képpel a 205. lapon.)

A KIS Juliska, valahányszor beköszönt az ősz, mindig azt mondá:

— Mégis csak legszebb idő az ősz!

Én az őszt szeretem legjobban.

Persze, arról megfélekedett, hogy tavaszkor épen ezt mondta a tavaszra, nyáron a nyárra és télen a télre. Tulajdonképen igaza is volt. A tél nagyon pompás annak, akinek van fűtött szobája, hol megmelegedhetik, ha megfázott a szánkázásban, korcsolyázásban vagy már belefáradt a hólapdák készítésébe. A tavasz is kedves, — a virágok nyilni kezdenek, erdőmező kizöldül, a madarak megkezdik dalolásukat s az embernek nem kell többé

nehéz bundát hureczolni. Hát még a nyár, mikor minden növény szépen kifejtett, megjön az aratás és mindenféle kellemes nyári munka és mulatság, — bizony ez is szép idő.

De a kis Juliskának mégis igaza volt, mikor azt mondta, hogy ő legjobban szereti az őszi napokat. Tudja ő mért mondá. Őszkor érnek meg a legjobb gyümölcsök s Juliska pajtásnői között sem akadt egy sem, aki a pompás baraczkot, almát, körte-t, szőlőt ne szeretne volna.

Mert a java gyümölcs mindig az, a mely őszre érik meg s ezeket lehet csak eltartani télen át is. Amit a téli hónapokra elteszünk, azt nem szabad csak úgy közönséges módon lerázni a fáról, mert az alma vagy körte, ha a földre esik, zuzódást szenved és ettől aztán megromlik. A jó gazda hosszú pozrát vesz elő s ennek végét úgy készíti el, hogy leszakithassa vele a magas galyakon integető gyümölcsöt. Így aztán a legszebbeket külön válogatva rakja a kosárba s otthon alkalmas helyre elteszi.

Télen aztán Juliska, mikor a csipős hidegben már eleget futkosott s a meleg szobában ozsonához ül, jóízűen harap bele az őszkor eltett almába. Most már jobban tetszik ugyan neki a tél, de azért mégis megvallja, hogy szép az ősz is, mely a sok jó gyümölcsöt adja.

DELELŐ CSORDA AZ ERDŐBEN.

(Képpel a 200-201. lapokon.)

MESSZE faluban a harang
Most hirdeti a delet.

Csorda, csorda, tehén-csorda,
Legelt már az eleget!

Leterült hát az erdőben,
Kerülve a meleget,
Egyet kérödzik kedvére —
S aztán ismét legelget.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XI. köt. 9-számában Rák Annikától és Endrétől közölt tréfiás kérdés megfejtése:

„Otthon maradt „és“.

Helyesen fejtették meg: Nyíry Gyula és Izabella, Gutmán Hermina és Jenny, Szél Piroska, Hoffmann Dezső, Hannos Gizella, Temmer és Fein Lajos, Haas testvérek, Zoltán Jolanda, Sivó Mariska, Deuts Ödön, Moravetz Irma, Füchsl Arnold, Kohn Ferencz és Hani, Deutsch Armin, Jaszenovics Lajos, Fraenkel József, Klein Adolf, Fried Albert és Lajos, Berger Ödön, Polyák Lajos, Fischer Sándor, Molecz Károly, Beifeld Sándor, Buday Sándor, Gerenday Béla, Baján Mariska, Weiszberger Gábor, Feuer Gábor, Weisz Hani, Miksa és Jakab, Vollák Janka és Adél, Balogh Ilona, Csicsmanczay Emilia, Édes Elemér, Potoczky Berta és Béla, Neumann Aladár, Singer Adél.

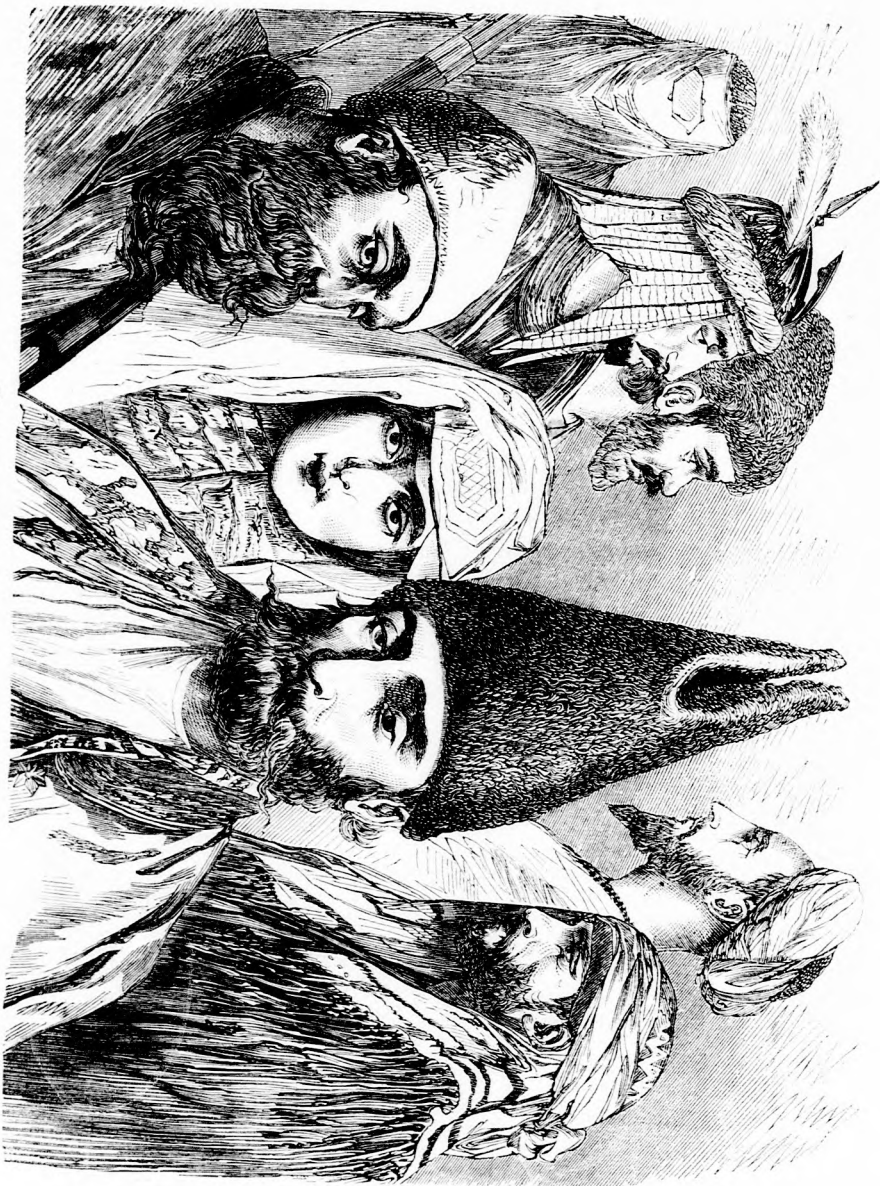
*

A »KIS LAP« XI. köt. 10-ik számában Buday Emmától közölt betűrejtvény megfejtése:

„Ár. Bár. Czár. Gyár. Jár. Kár. Nyár. Pár.
Sár. Szár. Vár. Zár“.

Helyesen megfejtették: Fráter, Emelka, Vollák Janka és Adél, Weiszberger Gábor, Buday Sándor, ifj. Haas testvérek, Hoffmann Dezső, Szél Piroska, Nyíry Gyula és Izabella, Weisz Hani, Miksa és Jakab, Feuer Gábor, Beükönyi Irma, ifj. Láber Mihály, Deutsch Emil, Löwy Dávid, Döbrentey Károly, Fraenkel Mária és Józsi, Molecz Károly, Füchsl Arnold, Szervánszki Ida, Kohn Géza, Dienes Gábor és Károly, Auber Mil és Nina Gácsér Etelka, Ellman Elvira, Kott Frigyes, Fried Albert, Lajos és Miklós, Singer Adél, Földvári László, Rák Annika, Gyula és Endre, Freud József, Rappensberger Mariska, Gyeörgy Magda, Reichenberger Sándor, Blaskovics Ilma, Epstein Gyula, Zoltán Jolanda, Baján Mariska, Ruprecht Juliska és Erzsike, Weisz Száli és Mór, Klein Bernát, Hoffer Simon, Svarcz Cili, Freifeld Lina, Majláth Gusztáv, Kohn Ferencz és Hani, Horváth Etelka, Vajda Mártha, Csicsmanczay Emilia, Posztóczky Jolán.

Forgó bácsi postája a jövő számban fog megjelenni.

PERZSIA I. AKOSAI. (Lásd a 206. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
Kiadja és nyomatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.